

Samenwerkend Toezicht Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Uitkomsten verbeterpunten toezichtonderzoek Ede

Aanpak: Wijkteams, Sociaal- en interventieteam
(2013: aanpak Gezinsmanagement/WIG)

Juni 2015

Samenwerkend Toezicht Jeugd (STJ) verstaat onder een gezin met geringe sociale redzaamheid een gezin met chronische problemen op meerdere leefgebieden (minimaal vier), waarvan de ouders niet in staat zijn deze problemen zelf op te lossen.

Kinderen van dat gezin lopen hierdoor permanent risico's en/of ondervinden problemen. Het gezin kent vaak een historie van – vastgelopen – hulpverleningstrajecten die niet tot het gewenste resultaat hebben geleid.

- Gezin: omvat één of meerdere ouders, één of meerdere kinderen;
- Chronisch: de problematiek is blijvend, maar kan wel in intensiteit fluctueren;
- Leefgebieden: gezin, wonen, werk, inkomen, gezondheid, onderwijs en veiligheid.

Inleiding

In 2013 heeft STJ in Ede PGO+ en WIG op beleidsniveau getoetst aan de hand van het toetsingskader GGSR. Het toetsingskader GGSR bestaat uit vijf thema's voor verantwoorde zorg en ondersteuning voor gezinnen met een geringe sociale redzaamheid. De vijf thema's zijn:

- **Toeleiding:** gezinnen zijn in beeld en worden bereikt met de aanpak
- **Gezin centraal:** de aanpak stelt het gezin en zijn sociale netwerk centraal
- **De aanpak:** de aanpak is planmatig, samenhangend en vasthoudend en de regisseur is toegerust
- **Samenwerking:** er moet goede samenwerking zijn tussen de instanties die bij een gezin betrokken zijn
- **Continu:** indien nodig moeten zorg en ondersteuning langdurig kunnen worden ingezet, in wisselende aard en intensiteit

Ontwikkeling 2014

Op 11 november 2014 heeft de gemeente aan STJ gepresenteerd op welke wijze de verbeterpunten uit de factsheet *Uitkomsten toezichtonderzoek Ede* op beleidsniveau zijn opgepakt.

De aandachtspunten zijn meegenomen in de ontwikkelingen die in Ede hebben plaatsgevonden in het kader van de nieuwe jeugdwet. De rapportage aan STJ heeft plaatsgevonden in de vorm van een presentatie. Hierbij heeft de nieuwe werkwijze met de Wijkteams en de Sociaal- en Interventieteam centraal gestaan.

De gemeente is ingedeeld in vier gebieden, die elk een wijkteam en een sociaal team hebben. Het Sociaal interventie team is werkzaam in de gehele gemeente. De wijkteams vormen de zogenaamde 'Nulde Lijn' in het signaleren van problemen en bieden van hulp. De wijkteams bespreken zaken die in de wijk spelen op het gebied van openbare ruimte, samenleving en veiligheid. De sociaal teams richten zich op alle leeftijden. In deze teams zijn professionals uit verschillende disciplines vertegenwoordigd. Het team werkt in principe vraag- en oplossingsgericht. Het versterken van de zelfredzaamheid staat centraal. De sociale teams werken wijkgericht en verlenen integrale hulp bij problemen op meerdere leefdomeninen. Dit team heeft het mandaat om flexibel op- en af te schalen en specialisten te consulteren. Er wordt nauw samengewerkt en afgestemd met de andere teams. Er wordt gewerkt met het principe één gezin één plan.

Het Sociaal Interventie Team houdt zich bezig met meervoudige problemen en wanneer er sprake is van crimineel of overlastgevend gedrag. Het Sociaal Interventie Team wordt ingezet wanneer er ook sprake is van overlastgevend of crimineel gedrag of wanneer de aangeboden hulp via vrijwillig kader niet succesvol is gebleken. De procesregisseur heeft het mandaat om dwang/drang maatregelen en benodigde zorg in te zetten. Er wordt nauw samen gewerkt met het Sociaal Team en de wijkteams. Naast deze teams blijft ook de aanpak PGO+ in stand.

In deze factsheet gaan we na in hoeverre de gemeente Ede de verbeterpunten heeft opgepakt voor wat betreft het Sociaal Team en het Sociale Interventieteam, omdat met name deze teams gericht zijn op meervoudige problematiek.

Aanpak Wijkteams, Sociaal Team en Sociaal Interventieteam

In de eerste tabel wordt nagegaan in hoeverre de nieuwe aanpak binnen de wijkteams, het Sociaal Team en het Sociaal Interventie Team tegemoetkomt aan de verbeterpunten die in 2013 door STJ zijn geconstateerd.

Uitkomsten verbeterpunten

Toeleiding		
Indicator	2013	2014
De netwerkpartners weten waar gezinnen voor de aanpak kunnen worden aangemeld	X Het is niet duidelijk waar de gezinnen voor deze aanpak aangemeld moeten worden, behalve de aanmelding via de basisschool. Daarnaast worden nog andere organisaties als aanmeldpunt genoemd, die niet met elkaar overeenkomen.	✓ De route voor aanmelding is eenvoudig en in de breedte bekend. Zowel het CJG als het sociale team zijn laagdrempelig bereikbaar. De komende tijd zal nog extra worden ingezet op PR om extra bekendheid te creëren.
Gezin centraal		
Indicator	2013	2014
Binnen de aanpak wordt het sociale netwerk van het gezin benut	X Er is geen rol voor het sociale netwerk binnen de aanpak PGO(+).	✓ Het sociale netwerk wordt zoveel mogelijk ingezet. Binnen het sociale team wordt vanuit de visie 'civil society', gekeken naar de mogelijkheid om het sociale netwerk in te zetten.
Binnen de aanpak is de behoefte van het gezin uitgangspunt bij het bepalen wat nodig is	X Bij de screening wordt gekeken naar de behoefte van het gezin. Niet duidelijk is hoe daar verder mee wordt omgegaan.	✓ Het sociale team gaat naar de mensen toe en gezamenlijk wordt verkend wat de problemen en de behoeftes zijn van het gezin. Dit is een integraal onderdeel van de methode oplossingsgericht werken.
Aanpak		
Indicator	2013	2014
De doorzettingsmacht voor de regisseur is geregeld	X Volgens de gemeente en twee van de drie netwerkpartners is de doorzettingsmacht voor de regisseur niet geregeld. In de aangeleverde documenten is evenmin terug te vinden dat de doorzettingsmacht is geregeld.	✓ De procesregisseur is beslissingsbevoegd als het gaat om het inzetten en afsluiten van zorg en ondersteuning voor een gezin. Ook de doorzettingsmacht bij dwang en drang is nu geregeld.
Uitgangspunt is dat het gezin niet wordt losgelaten	X De gemeente stelt dat er geen afspraken zijn gemaakt over het afsluiten van de aanpak. De netwerkpartners hebben een andere mening hierover, zij vinden dat dit wél het geval is. Onderling geven zij verschillen hierin aan, waarbij moet worden opgemerkt dat een van hen het gezin loslaat als het gezin niet meer wil meewerken. Dit kan een risico zijn omdat GGSR gezinnen zorgmijndend kunnen zijn. Over het omgaan met dwang- en drangmaatregelen zijn de gemeente en twee van de drie netwerkpartners het met elkaar eens: er worden geen dwang- en drangmaatregelen toegepast. Maar één van de netwerkpartners noemt de mogelijkheid om in overleg met de gemeente te korten op een uitkering, of te dreigen met het opzeggen van het huurcontract, of in overleg met BJZ te dreigen met een uithuisplaatsing.	X Wanneer verleende zorg niet succesvol is, wordt het Sociaal Interventieteam ingezet. Het beleid van de gemeente is erop gericht om kwetsbare gezinnen niet los te laten en waar nodig drang en dwang toe te passen. Tevens is het beleid erop gericht om kwetsbare gezinnen waar zelfredzaamheid niet vanzelfsprekend is, langdurig te ondersteunen.

Vervolg uitkomsten verbeterpunten

Samenwerking		
Indicator	2013	2014
Alle partijen die relevant zijn, zijn verbonden aan de aanpak	X De antwoorden van zowel de gemeente als de netwerkpartners zijn verschillend. Eén van de netwerkpartners noemt één (thuiszorg)-organisatie. Een andere netwerkpartner noemt daarentegen 18 partijen. De gemeente noemt vijf van deze partijen: maatschappelijk werk, BJZ, politie, onderwijs en CJG. De gemeente noemt daarnaast ook thuiszorg.	✓ De gemeente heeft op lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau afspraken gemaakt over het bieden van hulp aan kwetsbare gezinnen.
Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt over de aanpak	X Er zijn geen samenwerkingsafspraken vastgelegd in een convenant of overeenkomst. De gemeente heeft met een beperkt aantal partijen gerichte afspraken gemaakt.	✓ Binnen de gemeente Ede zijn samenwerkingsafspraken vastgelegd tussen de belangrijke partijen die nodig zijn om de problemen op alle leefgebieden van deze gezinnen het hoofd te bieden.
De netwerkpartners geven hun medewerkers de bevoegdheid om beslissingen te nemen over de intensieve zorg en ondersteuning voor de gezinnen	X Volgens de gemeente hebben de medewerkers van de netwerkpartners geen bevoegdheden om besluiten te nemen, maar deze bevoegdheden worden op dit moment (2013) opnieuw besproken.	✓ De professionals in de verschillende teams (Sociaal Team, Sociaal Interventieteam en Wijkteam) hebben de bevoegdheid om te bepalen welke (mate van) inzet van zorg en ondersteuning nodig is.

Continu		
Indicator	2013	2014
Netwerkpartners zorgen voor beschikbaarheid van zorg en ondersteuning voor de gezinnen binnen de aanpak	X Volgens de gemeente en één netwerkpartner zijn er geen afspraken gemaakt over beschikbaarheid van zorg en ondersteuning. De twee andere netwerkpartners geven aan dat deze afspraken er wel zijn, waarbij wordt aangegeven dat er voor PGO geen wachtlijsten zijn en dat er zonder indicatie wordt gewerkt.	✓ Er wordt ingezet op het zo laagdrempelig mogelijk aanbieden van hulpverlening. In de afgelopen periode is er in het kader van de pilot zorg geboden aan 75 gezinnen, terwijl eerst was voorzien is 24 gezinnen. De gemeente is tot nu toe steeds in staat geweest om het aanbod te vergroten met de vraag. De insteek van de gemeente is geen wachtlijst.